

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2016, declarat de inculpatul

*Motreac Igor Xxxx, născut la
xx xxxxxxxxx xxxx, originar și locuitor al s.
Xxxxxxxx, r-nul Xxxxxxxx, cetățean al R. Moldova,
fără antecedente penale.*

Termenul de examinare,

instanța de fond: 22.04.2016 – 28.07.2016,

instanța de apel: 26.08.2016 – 10.10.2016,

instanța de recurs: 13.12.2016 – 14.03.2016.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 28 iulie 2016, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Motreac Igor a fost condamnat în baza art. 27, 248 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 150 unități convenționale, adică 3000 lei.

Corpurile delictive: cămăși pentru bărbați de marca „COS” - 3 buc., cămăși pentru dame de marca „COS” - 10 buc., pantaloni pentru dame de marca „COS” - 18 perechi, pulovere pentru dame de marca „COS” - 18 buc., pulovere pentru copii de marca „COS” - 3 buc., sandale pentru dame cu talpă înaltă de marca „COS” - 1 pereche, pantofi pentru bărbați de marca „COS” - 1 pereche, maiouri de marca „COS” - 25 buc., maiouri pentru copii de marca „COS” - 13 buc., sorti pentru dame de marca „COS” - 7 buc., scurte primăvară/toamnă pentru dame de marca „COS” - 5 buc., rochii pentru dame de marca „COS” - 28 buc., fuste pentru dame de marca „COS” - 13 buc., bluze pentru dame de marca „COS” - 50 buc., veste pentru dame de marca „COS” - 4 buc., tricouri de marca „COS” - 5 buc., sacou de marca „COS” - 1 buc., fular cu căciulă de marca „COS” - 2 seturi, fular de marca „COS” - 1 buc., căciulă dame de marca „COS” - 3 buc., ciorapi de marca „COS” -

8 perechi, sutien de marca „COS” - 5 perechi, colanți dame de marca „COS” -5 perechi, cravată de marca „COS” - 1 buc., păstrate în camera de corpuri delictive din cadrul Biroului Vamal Leușeni, au fost confiscate și transmise cu titlu gratuit în folosința statului.

Corpul delict - microbuzul de model „Mercedes 316 CDI”, n/î Xxxxxxx, vin cod xxxxxxxxxxxxxxxxx, transmis spre păstrare prin ordonanța procurorului din 26.01.2016 lui Motreac Igor, a fost confiscat și transmis cu titlu gratuit în folosința statului.

2. Instanța de fond a constatat că, în luna decembrie 2015, inculpatul Motreac Igor, având intenția obținerii unui profit personal prin trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor prin contrabandă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, prin nedeclarare a încercat introducerea pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor în proporții mari.

Astfel, la 13 - 14 decembrie 2015, aflându-se în Republica Cehă, a intrat în posesia mărfurilor în asortiment printre care și: cămăși pentru bărbați de marca „COS” - 3 buc., cămăși pentru dame de marca „COS” - 10 buc., pantaloni pentru dame de marca „COS” - 18 buc., pulovere pentru dame de marca „COS” - 18 buc., pulovere pentru copii de marca „COS” - 3 buc., sandale pentru dame cu talpă înaltă de marca „COS” - 1 pereche, pantofi pentru bărbați de marca „COS” - 1 pereche, maiouri de marca „COS” - 25 buc., maiouri pentru copii de marca „COS” - 13 buc., sorți pentru dame de marca „COS” - 7 buc., scurte primăvară/toamnă pentru dame de marca „COS” - 5 buc., rochii pentru dame de marca „COS” - 28 buc., fuste pentru dame de marca „COS” - 13 buc., bluze pentru dame de marca „COS” - 50 buc., veste pentru dame de marca „COS” - 4 buc., tricouri de marca „COS” - 5 buc., sacou de marca „COS” - 1 buc., fular cu căciulă de marca „COS” - 2 seturi, fular de marca „COS” - 1 buc., căciulă dame de marca „COS” - 3 buc., ciorapi de marca „COS” - 8 perechi, sutien de marca „COS” - 5 perechi, colanți dame de marca „COS” -5 perechi, cravată de marca „COS” - 1 buc., valoarea în vamă a căroră constituie suma de 86.910 lei.

Tot atunci, mărfurile în asortimentul indicat, împreună cu alte transmisiuni, le-a încărcat în compartimentul marfar al microbuzului de model „Mercedes 316 CDI”, n/î „xxxxxxx”, care transporta pasageri, colete și bagaje neînsoțite, condus de el, transportându-le până în România.

Ulterior, la 16 decembrie 2015, aproximativ orele 11.50, urmărind scopul îndeplinirii depline a intențiilor sale criminale, prin postul vamal Leușeni - Albița (auto), contrar prevederilor art. 4, 5 și 10 al Legii cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice nr.1569-XV din 20.12.2002, art.175-178 Cod vamal, intenționat nu a declarat în declarația vamală și nu a prezentat controlului vamal mărfurile indicate, tăinuindu-le printre coletele neînsoțite din interiorul microbuzului de model „Mercedes 316 CDI”, n/î xxxxxxx, încercând trecerea lor frauduloasă peste frontiera vamală.

Motreac Igor, nu a reușit să-și realizeze până la capăt intențiile criminale din motivul că a fost depistat și reținut de colaboratorii biroului vamal Leușeni în

momentul efectuării controlului fizic al microbuzului „Mercedes 316 CDI”, n/î
xxxxxxx.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și vina, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Deoarece probele administrate i-au confirmat integral vinovăția, instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 27, 248 alin. (1) Cod penal, ca tentativa de contrabandă, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în proporții mari, tăinuindu-le de controlul vamal, prin nedeclarare și nedeclarare neautentică în documentele vamale, dar care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-au produs efectul.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75- 77, 81 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, că infracțiunea comisă de inculpat este una ușoară, că circumstanțe agravante nu s-au stabilit, că inculpatul nu are antecedente penale, s-a căit sincer și a contribuit la descoperirea infracțiunii.

Totodată, instanța a statuat că potrivit pct. 20 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție, privind practica judiciară în cauzele referitoare la contrabandă, eschivarea de la achitarea plăților vamale și contravențiile vamale, mărfurile și obiectele care constituie obiectul contrabandei vamale, precum și mijloacele de transport și alte mijloace destinate, folosite pentru transportarea sau tănuirea acestora, și recunoscute drept instrumente ale infracțiunii, fiind corpuri delictive, pot fi confiscate în beneficiul statului conform art. 46 alin. (4) din Constituția R.M., art. 106 Cod penal și art. 162 Cod de procedură penală. Confiscarea specială se aplică persoanelor care au comis contrabanda.

Instanța a reținut, că obiectele nedeclarate organului vamal, recunoscute în calitate de corpuri delictive urmează a fi confiscate în folosul statului, or, confiscarea bunurilor respective, urmărește scopul legitim, și anume asigurarea legalității în procesul de trecere a mărfurilor peste frontiera vamală a R. Moldova, concluzionând asupra necesității confiscării și autoturismului - proprietatea inculpatului, or acesta a fost folosit la comiterea infracțiunii ca mijloc indispensabil de realizare a actului de contrabandă, reprezentând o componentă a modului de concepere a activității infracționale.

3. Avocata Margareta Badea, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal să fie încetat, cu liberarea inculpatului de răspundere penală și tragerea acestuia la răspundere contravențională în baza art. 55 alin. (2) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse echitabile și restituirea mijlocului de transport, supus confiscării.

Apelanta a invocat, că inculpatul a recunoscut vina și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală.

Inculpatul nu prezintă pericol pentru societate, a comis o greșală pe care este dispus să o repare și își asumă angajamentul ca pe viitor să nu mai repete astfel de acțiuni. Deci, corectarea lui este posibilă fără tragerea la răspundere penală. Or, pedeapsa penală ar fi neechitabilă în raport cu fapta, circumstanțele în care a fost comisă și personalitatea lui.

Nu este o proporționalitate între gravitatea faptei comise și aplicarea măsurii de confiscare specială a mijlocului de transport „Mercedes 316 CDI”, n/î xxxxxxxx, pornind de la protecția acordată inculpatului în temeiul Constituției și art. 1 din Protocolul Adițional nr. 1 CEDO. În acest sens, CtEDO, a statuat că simpla faptă de încălcare a legislației vamale nu este suficientă pentru aplicarea măsurii de confiscare, fiind necesar de a stabili dacă măsura de confiscare corespunde gravității situației create.

La caz, valoarea obiectului contrabandei, constituit din haine noi, au fost estimate la suma de 86.910 lei, bunurile fiind confiscate potrivit art. 106 Cod penal, pe când valoarea mijlocului de transport, confiscarea căruia s-a dispus prin sentința instanței de fond, depășește cu mult valoarea obiectului contrabandei, ceea ce presupune încălcarea principiului proporționalității.

Astfel, confiscarea microbuzului nu a fost proporțională cu pericolul social al faptei, nefiind păstrat un echilibru just între interesul general și drepturile fundamentale ale individului.

Concluzia respectivă rezultă și din analiza jurisprudenței CtEDO (cauza Grifhorst vs Franța, Moon vs Franța), fiind statuată încălcarea dreptului de proprietate în rezultatul confiscării speciale a bunurilor persoanei.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2016, apelul a fost admis, din alte motive, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Procesul penal în cauza penală în privința lui Motreac Igor, în baza art. 27, 248 alin. (1) Cod penal, a fost încetat, în temeiul art. 2 al Legii nr. 210 din 29.07.2017 privind Amnistia în legătură cu Aniversarea a 25-a de la Proclamarea Independenței R. Moldova.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că potrivit art. 107 alin. (1) și (2) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Însă, amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.

În corespundere cu prevederile art. 2 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016, privind Amnistia în legătură cu Aniversarea a 25-a de la Proclamarea Independenței R. Moldova, procesul penal încetează la faza de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul Penal nr.985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul Penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961, prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani.

Încetarea procesului penal conform alin. (1) are loc cu acordul scris al persoanei inculpate.

Inculpatul, și-a recunoscut vina, s-a căit sincer în cele comise, contribuind activ la descoperirea infracțiunii prin recunoașterea faptului încriminat, a comis pentru prima dată o infracțiune ușoară, neavând antecedente penale, în cadrul instanței de apel fiind asistat de avocatul Ina Bodean, și-a exprimat acordul de încetare a procesului penal, conform art. 1 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016,

privind Amnistia în legătură cu Aniversarea a 25-a de la Proclamarea Independenței R. Moldova.

Astfel, faptele incriminate cât și persoana inculpatului cad sub incidența Legii nr. 210 din 29 iulie 2016, privind Amnistia în legătură cu Aniversarea a 25-a de la Proclamarea Independenței R. Moldova, temeuri de neaplicare a actului de amnistie nefiind stabilite.

Totodată, potrivit pct. 20 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție, privind practica judiciară în cauzele referitoare la contrabandă, eschivarea de la achitarea plăților vamale și mărfurile și obiectele care constituie obiectul contrabandei, precum și mijloacele de transport și alte mijloace destinate, folosite pentru transportarea sau tănuirea acestora și recunoscute drept instrumente ale infracțiunii, fiind corpuri delictive, pot fi confiscate în beneficiul statului conform art. 46 alin. (4) din Constituția R.M., art. 106 Cod penal și art. 162 Cod de procedură penală. Confiscarea specială se aplică persoanelor care au comis contrabanda.

Instanța de fond, just a concluzionat asupra confiscării în folosul statului a obiectelor nedeclarate organului vamal, recunoscute în calitate de corpuri delictive, or confiscarea bunurilor nominalizate, urmărește scopul legitim și anume, asigurarea legalității în procesul de trecere a mărfurilor peste frontiera vamală a R.M.

Soluția legală este și aceea a confiscării autoturismului proprietatea inculpatului, or acesta a fost folosit la comiterea contravenției ca mijloc indispensabil de realizare a actului de conduită incriminat, reprezentând o componentă a modului de concepere a activității infracționale.

În cazul unei confiscări de proprietăți echilibrul just dintre scop și drepturi depinde de mulți factori, inclusiv de scopul urmărit și de comportamentul proprietarului. În cazul de față, reieșind din gradul de implicare a proprietarului în acțiunile comise prin modul în care a fost concepută activitatea infracțională cu folosirea mijlocului de transport destinat să servească la realizarea laturii obiective a contrabandei se deduce că mașina a servit în mod indispensabil la săvârșirea faptei în întregul ei, în sensul că fără utilizarea acesteia nu s-ar fi putut realiza apropierea efectivă a obiectului material al infracțiunii.

Conform principiul proporționalității, măsura confiscării mijloacelor de transport nu încalcă prevederile art. 1 Protocolul nr. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, însă organele constatatoare au o marjă de apreciere în virtutea căreia pot stabili dacă în cazul săvârșirii unei astfel de infracțiuni se impune o asemenea măsură complementară, astfel că instanța apreciază că în condițiile în care infracțiunea imputată inculpatului este una răspândită, iar neaplicarea acestor măsuri prevăzute de lege, poate crea impresia persoanelor despre posibilitatea comiterii unor acțiuni similare ca urmare a nivelului mic al consecințelor depistării acestor fapte, situație ce contravine interesului societății.

Măsura confiscării nu prezintă o pedeapsă, dar este o măsură de siguranță sau o consecință civilă a unei fapte ilicite săvârșite.

Prin urmare, alegațiile apelantei asupra ilegalității confiscării mijlocului de transport „Mercedes 316 CDT, n/î xxxxxxx, sunt neîntemeiate.

5. Inculpatul a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată sau pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal în privința sa să fie încetat, în temeiul art. 2 din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016, privind Amnistia în legătură cu Aniversarea a 25-a de la Proclamarea Independenței R. Moldova, cu restituirea bunurilor, inclusiv microbuzul „Mercedes 316 CDI”, xxxxxxxx, și anularea măsurii – confiscarea specială.

Recurentul a invocat, că practica activitatea de prestare a serviciilor de transport, pe care o realiza prin intermediul autovehiculului confiscat, acesta fiind unica sa sursă de existență.

Instituția confiscării speciale are anumite restricții și limite, pe care instanțele le-au ignorat. În aplicarea măsurii confiscării, legea prevede respectarea dreptului de proprietate astfel: se ține cont de proporționalitatea dintre valoarea bunurilor supuse confiscării, natura și gravitatea faptei penale, astfel încât, atunci când există o vădită disproporționalitate, se va dispune confiscarea în parte a bunurilor ori prin echivalent bănesc; instanța poate să nu dispună confiscarea dacă bunul face parte din mijloacele de existență ale infractorului sau ale persoanelor asupra căreia ar putea opera măsura confiscării; deși se poate dispune instituirea sechestrului asigurator pe mai multe bunuri/valori, confiscarea acestora se dispune până la concurența sumei ce reprezintă prejudiciul produs prin infracțiune.

Obiect al faptei imputate îl constituia o geantă cu haine și nu întregul automobil, fiind evidentă disproporționalitatea între natura faptei, valoarea bunurilor obiect nemijlocit și valoarea totală a bunurilor confiscate, mai ales că prin această măsură recurentul este lipsit de unica sursă de existență.

În cadrul examinării cauzei a fost lipsit de asistența juridică calificată a avocatului ales în instanța de apel, fiindu-i pus la dispoziție, contrar voinței lui, asistența unui avocat care nici măcar nu a luat cunoștință cu materialele cauzei.

Avocatul ales a redactat și depus cererea de apel, pe care tot el urma să o susțină nemijlocit în fața instanței de apel, astfel fiindu-i încălcat dreptul la apărare.

În apelul depus de avocatul ales, s-au invocat mai multe argumente, legate de fapta comisă, de vinovăția inculpatului, de reaprecierea probelor, fiind solicitat instanței de apel, să se pronunțe motivat asupra tuturor. La fel, s-a cerut și aplicarea amnistiei, dacă instanța de apel ar fi constatat întrunirea condițiilor de aplicare a acesteia, prima fiind constatarea vinovăției și calificarea corectă a faptei.

Nu are studii juridice, astfel nu face deosebire între aspectul penal sau contravențional al faptelor imputate, precum nici nu înțelege dacă fapta sa poate fi calificată ca atare. A fost rugat să transporte o geantă, a indicat cine i-a transmis-o și cui urma să o predea, că i-a fost comunicat costul mic al bunurilor aflate în acea geantă, valoarea cărora nu poate forma componenta de infracțiune. Aceste momente urmau a fi investigate, din oficiu de instanța de apel, care și-a rezumat activitatea strict la aplicarea amnistiei și reproducerea pasajelor din legi aferente instituției confiscării speciale, ce nu se referă la prezenta cauză.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4), 6) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția

instanței, judecata a avut loc fără participarea apărătorului când participarea lui este obligatorie potrivit legii.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Conform art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că recursul ordinar este fondat în drept și pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, inclusiv pe temeiurile că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, asupra căror motive concrete din apelul apărării nu s-ar fi pronunțat instanța, care ar fi erorile de drept și esența circumstanțelor că instanța a admis o eroare gravă de fapt, raportată la prescripțiile din art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care ar fi afectat soluția instanței, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul declarat nu întrunește condițiile de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 4) și 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când judecata a avut loc fără participarea apărătorului când participarea lui este obligatorie potrivit legii și când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2., 4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent

că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția inculpatului, încadrarea juridică a acțiunilor lui infracționale, cât și soluția de aplicare a confiscării speciale a autoturismului inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just aplicând actul amnistiei față de inculpat, corect ținând cont de prevederile art. 98 alin.(1), (2) lit. d), 106 alin. (2) lit. a), 107 alin. (2), Cod penal, 162 alin. (1) pct. 1), conform cărora măsurile de siguranță au drept scop înlăturarea unui pericol și preîntâmpinarea săvârșirii faptelor prevăzute de legea penală. Măsură de siguranță este și confiscarea specială. Sunt supuse confiscării speciale bunurile utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni. Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate. În cazul soluționării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictive. În acest caz uneltele care au servit la săvârșirea infracțiunii vor fi confiscate și predate instituțiilor respective sau nimicite, instanța de apel pronunțându-se în mod detaliat și argumentat asupra tuturor motivelor invocate de apărare în apelul declarat.

Argumentul recurentului că autoturismul nu este pasibil confiscării este nefondat, or acesta a fost folosit la comiterea infracțiunii ca mijloc indispensabil de realizare a actului de conduită incriminat, reprezentând o componentă a modului de concepere a activității infracționale.

În cazul unei confiscări de proprietăți echilibrul just dintre scop și drepturi depinde de mulți factori, inclusiv de scopul urmărit și de comportamentul proprietarului. În cazul de față, reieșind din gradul de implicare a proprietarului în acțiunile comise prin modul în care a fost concepută activitatea infracțională cu folosirea mijlocului de transport destinat să servească la realizarea laturii obiective a contrabandei se deduce că mașina a servit în mod indispensabil la săvârșirea faptei în întregul ei, în sensul că fără utilizarea acesteia nu s-ar fi putut realiza apropierea efectivă a obiectului material al infracțiunii.

Conform principiului proporționalității, măsura confiscării mijloacelor de transport nu încalcă prevederile art. 1 din CEDO, instanța de judecată fiind competentă să aprecieze dacă în cazul săvârșirii unei infracțiuni de contrabandă se impune o asemenea măsură complementară.

Totodată, conform jurisprudenței naționale, mărfurile și obiectele care constituie obiectul contrabandei, precum și mijloacele de transport și alte mijloace destinate, folosite pentru transportarea sau tănuirea acestora și recunoscute drept instrumente ale infracțiunii, fiind corpuri delictive, pot fi confiscate în beneficiul statului conform art. 46 alin. (4) din Constituția RM, art. 106 Cod penal și art. 162 Cod de procedură penală. Confiscarea specială se aplică persoanelor care au comis contrabanda (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 24.12.2010, nr.5 - Cu privire la practica judiciară în cauzele referitoare la contrabandă, eschivarea de la achitarea plăților vamale și contravențiile vamale, pct. 20*).

Este de menționat și că art. 107 Cod penal stipulează expres și fără echivoc că amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță, iar în speță autoturismul inculpatului a constituit o asemenea măsură.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință

soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei, în special în latura confiscării speciale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹, 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune inculpatul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2-5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Este de reținut că, potrivit art. 336 alin. (6) și (7) Cod de procedură penală, în termen de 3 zile lucrătoare de la data anunțării semnării procesului-verbal, participanții la proces au dreptul să formuleze obiecții asupra lui, indicând inexactitățile și motivele pentru care îl consideră incomplet. Obiecțiile la procesul-verbal se examinează de către președintele ședinței de judecată care, pentru anumite concretizări, poate chema persoana care le-a formulat. Rezultatul examinării obiecțiilor, în caz de acceptare a lor, se formulează printr-o rezoluție pe textul obiecțiilor, iar în caz de respingere – prin încheiere motivată. Obiecțiile și încheierea asupra lor se anexează la procesul-verbal.

În conformitate cu prescripțiile art. 66 alin. (1), (2) pct. 5), 361 Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul la apărare. Instanța de judecată îi asigură inculpatului posibilitatea de a-și exercita dreptul la apărare prin toate mijloacele și

metodele neinterzise de lege. Inculpatul, are dreptul, din momentul punerii sub învinuire, să aibă asistența unui apărător ales de el, iar dacă nu are mijloace de a plăti apărătorul, să fie asistat în mod gratuit de un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, precum și, în cazurile admise de lege, să renunțe la apărător și să se apere el însuși. Președintele ședinței de judecată anunță numele și prenumele apărătorului și constată dacă inculpatul acceptă asistența juridică a acestui apărător, renunță la el cu schimbarea lui sau singur își va exercita apărarea.

În această consecutivitate se observă că, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată, la judecarea apelului a participat apărătorul Moraru Svetlana, iar inculpatul a acceptat personal asistența juridică a acestui apărător (*vol. I, f.d.115*).

Asupra acestui proces-verbal nu au fost aduse obiecții, în conformitate cu prescripțiile din art. 336 alin. (6), (7) Cod de procedură penală și, astfel, informațiile înserate în actele procedurale vizate sunt prezumate a fi veridice.

Prin urmare, argumentul recurentului că în cadrul examinării cauzei în apel nu a participat un apărător, că el ar fi fost lipsit de asistența juridică calificată a avocatului ales în instanța de apel, fiindu-i pus la dispoziție, contrar voinței lui, asistența unui avocat, este absolut neîntemeiat (*pct. 5. din decizie*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că judecata a avut loc cu participarea apărătorului, că instanța de apel corect a aplicat actul amnistiei, și că recursul ordinar este neîntemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că el este neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este neîntemeiat, el urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de inculpatul Motreac Igor Xxxxxx, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2016, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 aprilie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun